

DIRVA

Nr. 145

Gruodis-December 19, 1960

Cleveland, Ohio

ŠIURPI LĖKTUVŲ KATASTROFA NEW YORKE

Virš New Yorko įvykusi amerikiečių komercinės aviacijos katastrofa yra pati didžiausioji orinio civilinio susisieimo istorijoje ir pirmoji, palietusi grynųjų sprausminių lėktuvų dar gana trumpą amžių.

Nukritusiuose TWA ir United Air Lines lėktuvuose buvo 128 keleiviai. Tik vienas jų išliko gyvas — 11 metų berniukas iš Chicago priemiesčio, kurį spėjo iš Brooklynne nukritusio United Air Lines sprausminio lėktuvo griuvėsių ištraukti netoliese atsitiktinai buvę du miesto policininkai. Kiti visi to lėktuvo keleiviai, kurie, kaip tikima, gyvi nukrito į tirštai apgyventą Brooklynno rezidencinį rajoną, sudėję sprogimų sukeltame milžiniškame gaisre.

TWA propelerinis lėktuvas su 44 asmenimis sprogo ir užsidegė ore, ir žuvusieji išbarstyti plačiame plote. Kiek asmenų žuvo United lėktuvo padegtuose Brooklynno namuose, tuo tarpu dar neišaiškinta. Šiuo metu kalbama apie septynis, bet tikima, kad tas skaičius dides.

K a t a s t r o f o s p r i e ž a s t i s

taip pat dar neišaiškinta. Lėktuvai skrido į atskirus aerodromus, sningant, nevienodame aukštyje, bet TWA lėktuvui buvo leista mažinti aukštį, o United lėktuvas skrido žemiau. Todėl iš karto tikėta, kad lėktuvai susidūrė ore, bet ligi šiol dar neturima jokių konkrečių duomenų ar liudijimų, kad jie tikrai susidūrė. Lėktuvai nukrito 11 mylių atstume nuo vienas kito.

Ligšiol didžiausia civilinio orinio susisieimo katastrofa buvo laikomas lėktuvų susidūrimas virš Grand Canyon, įvykęs prieš ketverių metus, kuriame žuvo 128 asmenys. Būdinga, kad tada taip pat nukentėjo TWA ir United Air Lines. Tada po ilgų tyrinėjimų buvo nustatyta, kad TWA lėktuvas, iškildamas iš audros debesio, užkliudė aukščiau skrendantį United lėktuvą.

PAVERGTŲJŲ SEIMAS ŠAUKIASI Į IT DĖL PAMINTŲ ŽMOGAUS TEISIŲ SOVIETŲ PAVEGTUOSE KRAŠTUOSE

Pavergtųjų Seimo pilnatis, minėdama Jungtinių Tautų priimtą Visuotinę Žmogaus Teisių Deklaraciją, kuri, nušvietusi žmogaus teisių padėtį Albanijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Rumunijoje, Vengrijoje, šaukiasi į JT, kad sudarytų ad hoc komisiją žmogaus teisių padėčiai šiuose kraštuose ištirti ir priemonių jų teisių apsaugai numatyti. Dėl rezolucijos pasisakiusieji, šių visų kraštų atstovai pateikė konkrečių duomenų, kaip žmogaus teisės yra sovietų sutryptos, Lietuvos delegacijos vardu kalbėjo V. Vaitiekūnas.

Pavergtųjų Seime ta proga apsilankė ir žodį tarė Dahomey (buv. Prancūzijos kolonija Afrikoje) delegacijos JT pirmininkas L. Ignacio - Pinto, Afrozijos Tarybos Tibo reikalams atstovas JT, indas P. Trikamdas, Madagaskaro (buv. Prancūzijos kolonija) atstovas JT R. Andriamaharo ir Žmogaus Teisių Lygos pirmininkas R. Baldwin. Būdinga, neseniai buv. kolonijų spalvotasis žmogus stoja ginti Centro ir Rytų Europos žmogaus teisių nuo sovietinės tironijos. Tai paaiškina, kodėl Kremlius taip stengiasi savo įtaką įtvirtinti Afrikos žemyne ir užduosinti ten laisvės ir žmogaus teisių demokratinius daigus.

Be žmogaus teisių klausimo, PS svarstė ir priėmė Lietuvos delegacijos nario J. Audėno pateiktą raportą apie žemės ūkio padėtį sovietų pavegtuose kraštuose. (LLK praneš.)

ŽINIOS IŠ VISUR

• Etiopijoje po kautynių tarp imperatoriaus ištikimų ir sukilusių kariuomenės dalinių sukilimas likviduotas. Imperatorius Haile Selassie grįžo į Adis Abebą. Princas Asra Vasan, kuris buvo skelbiamas sukilėlių vadu, likęs ištikimas tėvui, nes revoliucionieriai jį buvę jėga priverstę paskelbti imperatoriaus nušalinimą.

• Alžire neramumai palaipsniui atslūgsta. Prancūzų policija ir saugumo organai per savaitę suėmė daugiau kaip 2000 asmenų, kurie išsiųsti į drausmės stovyklas. Oficialiai skelbiamas žuvusiųjų skaičius padidėjęs iki 131. Iš pareigų atleista per 40 aukštųjų prancūzų administracijos valdininkų, kurie dalyvavo europiečių ekstremistų paskelbtame streike.

PIRMOJI MOTERIS AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS CENTRO VALDYBOJE. Mirus ALTS Centro Valdybos vicepirmininkui Dr. J. Paplėnui, Sąjungos Taryba korespondenciniu būdu jo vieton išrinko Bronę Paplėnienę, kuri yra pirmoji moteris įeinanti į Centro Valdybos sąstatą. Dabartinę ALTS Centro Valdybą sudaro: pirm. inž. E. Bartkus, I vicepirm. inž. J. Jurkūnas, II vicepirm. B. Paplėnienė, sekr. T. Blinstrubas ir išd. dr. A. Rudokas.

SIDZIKAUSKAS LANKĖSI PIETŲ AMERIKOJE

Visur jis buvovietos lietuvių šiltai sutiktas ir maloniai priimtas tų valstybių vyriausybės atstovų

Pakviestas dalyvauti ir padaryti pranešimą Pirmajame Pietų Amerikos Lietuvos Kongrese, kuris vyko gruodžio 2 - 5 d.d. Buenos Aires, Vaclovas Sidzikauskas buvo lapkričio 24 d. išskridęs į Pietų Ameriką. Jis apsilankė Brazilijos -- Sao Paulo ir Rio de Janeiro, -- Urugvajaus ir Argentinos lietuvių, su jais pabendravo.

Sao Paulyje V. Sidzikauskas padarė viešą pranešimą tenyčiams lietuviams aplankė buvusią Dr. J. Basanavičiaus vardo mokyklą Sao Paulo priemiestyje, dalyvavo Lietuvos Konsulo Aleksandro Polišaičio suruoštame priėmime. Be to, Lietuvos Konsulo lydimas, aplankė Sao Paulo gubernatorių ir žymesniųjų laikraščių redaktorių. Kalbėjo per radiją. Be Lietuvos Konsulo, Sao Paulyje jam gražiai talkino prel. Pijus Ragažinskis ir inž. Z. Bačelis.

Rio de Janeiro V. Sidzikauskas, kaip PET pirmininkas, Lietuvos Igaliojo Ministerio Dr. Friko Meierio lydimas, buvo priimtas Brazilijos užsienio reikalų ministerio, Horacio Lafer (kilusio iš Lietuvos, jo motina dar kalba lietuviškai) ir kardinolo - arkivyskupo Dom Jaime de Barros Camara, kuris rodo didelį prielankumą Sovietų pavergtosioms tautoms, ypač lietuviams. Jis taip pat turėjo labai gyvą ir gausingą spaudos konferenciją. PET Delegacijos Rio de Janeiro pirmininko Christophe Kallay (vengro) lydimas, pasirodė televizijoje -- 15 min., apsilankė žymius parlamento narius ir laikraščių redakcijas. Be to, V. Sidzikauskas turėjo posėdį su PET Delegacija į Centro Brasilero para Europa Livre, kalbėjo per Vera Cruz radiją, pabendravo su Rio de Janeiro

gyvenančiais lietuviams. Buvusioj Brazilijos sostinėje V. Sidzikauskui maloniai talkino Lietuvos Igaliojo Ministeris Dr. Friko Meieris ir jo sekretorius Petras Babickas, kanauninkas Zenonas Ignatavičius, PET Delegacijos pirmininkas Kallay ir tos delegacijos nariai lietuvių inžinieriai J. Abraitis ir K. Audėnis.

Urugvajaus sostinėje Montevideo V. Sidzikauskas buvo priimtas užsienio reikalų ministerio Dr. Mateo J. Margarino de Mello ir parlamento pirmininko Dr. Alejandro Zorilla de San Martin, pietavo su abiejų didžiųjų Urugvajaus politinių partijų lyderiais, buv. užsienio ir vidaus reikalų ministeriais, kitais parlamentarais ir laikraščių redaktoriais. Taip pat turėjo gausingą dalyvių spaudos konferenciją, kalbėjo per Radio Oriental į uragvajiečius ir per lietuvių radio valandėlę -- į Urugvajaus ir Argentinos lietuvių.

Lietuvos Igaliojo Ministeris dr. Kazys Graužinis ir Ponia suruošė V. Sidzikausko lankymosi proga gražią priėmimą Lietuvos Pasiuntinybėje, į kurį apsilankė JAV Ambasadorius su dviem patarėjais, Kinijos Ambasadorius, eilę žymių uragvajiečių ir egzilių, PET Delegacijos Montevideo narių.

Argentinos sostinėje Buenos Aires V. Sidzikauskas dalyvavo Pirmojo Pietų Amerikos Lietuvos Kongreso iškilmingajame akte ir bankete bei koncerte kur pasakė kalbas. Jis taip pat dalyvavo pamaldose lietuvių bažnyčioje, uždėjimo vainiko prie Argentinos išlaisvintojo gen. San Martin paminklo, sporto žaidynėse ir kituose rengimuose, apsilankė lietuvių laikraščių redakcijai, lietuvių muziejų ir lietuvių organizacijai Buenos Ai-

res bei lietuvių koloniją Ber-risoje, visur tarė žodį.

Buenos Airese V. Sidzikauskas buvo iškilmingai priimtas Argentinos Prezidento Frondizi, taip pat užsienio reikalų ministerio, buv. Argentinos prezidento gen. Aramburu, Senato pirmininko ir kt. Buvęs Argentinos diplomatinis atstovas Lietuvoje Arnaldo Barsanti ir ponia V. Sidzikausko garbei suruošė gražų priėmimą, kuriame dalyvavo ir eilė aukštųjų užsienio reikalų ministerijos pareigūnų.

V. Sidzikausko lankymosi Buenos Aires proga ten buvo paskelbta Pavergtųjų Tautų Savitė gruodžio 5 - 11 d.d. Jis dalyvavo tos savaitės atidarymo iškilmėse ir kituose rengimuose, taip pat du kartus pasirodė Buenos Aires televizijoje, pirmą kartą su visais PET Delegacijos nariais -- programa tęsėsi 75 min., kitą kartą vienas -- 10 min.

Argentinos sostinėje V. Sidzikauskui talkino PET Delegacija ir naujai įsteigto PET Biuro Direktorius, bet ypač lietuvių atstovai toje Delegacijoje p.p. Ceferinas Juknevičius ir Jonas Čikštas.

V. Sidzikauskas buvo labai šiltai sutiktas Brazilijos, Urugvajaus ir Argentinos lietuvių, maloniai priimtas tų valstybių aukštųjų pareigūnų, parlamentarų ir politikų, su kuriais turėjo eilę naudingų pasikalbėjimų. Labai plačiai ir gražiai V. Sidzikausko lankymąsi Pietų Amerikoje ir jo dalyvavimą Lietuvos Kongrese atžymėjo aukščiausios valstybių spauda.

Antras Pietų Amerikos Lietuvos Kongresas rinksis 1962 m. sausio mėn. Urugvajaus sostinėje Montevideo.

RAUDONIEJI IŠSTUMTI IŠ LAOSO SOSTINĖS

Provokarietiški gen. Nosavono daliniai išstūmė komunistus iš Vientiano ir paskelbė administracinę Laoso sostinės išvadavimą po tris dienas trukusių pietų kautynių. Jų tankai valą paskutinius komunistų pasipriešinimo lizdus aplinkui aerodromą, į kurį sovietiniai lėktuvai gabeno artileriją ir kitus ginklus kapitono Kong Le vadovaujamiems prokomunistiniams daliniams.

Reikšmingu gen. Nosavono laimėjimu laikomas aerodromo atėmimas iš komunistų.

Vientiano miesto didžioji dalis išdeginta. Jų tarpe ir JAV pasiuntinybė, kuri buvo kliudyta padegamųjų sviedinių. Šimtai amerikiečių evakuota, didžioji dalimi į Tailandą.

Prokomunistiniai Kong Le daliniai buvo pagrode iš privačios rezidencijos asetonis amerikiečius, ūkinės misijos narius, ir grąsino juos nužudyti, bet vėliau suimtieji buvo išvaduoti britų ir amerikiečių ambasadų tarnautojų, kurie nu-

skubėjo jų gelbėti, tebevykstant kautynėms.

JAV valstybės departamentas paskelbė, kad naujoji antikomunistinė Laoso vyriausybė, vadovaujama princo Boun Oum, šaukėsi JAV pagalbos, ir amerikiečiai ją pažadėjo, jeigu komunistinis S. Vietnamas ar raudonoji Kinija pradėtų tiesioginę agresiją. JAV laivyno ir marinų jėgos, susidedančios iš dviejų lėktuvnešių ir kelių didelių karų laivų su 1400 marinų patuliuoja pietinėje Kinijos jūroje.

Neoficialiais pranešimais, kapitono Kon Le daliniai, tempdami rusų atgabentą sunkiąją artileriją, traukiasi šiaurėn, į džungles. Bet prokomunistinis Pathet Lao radijas skelbia, kad jie tebekovoja šiaurinėje ir vakarinėje sostinės dalyse, ir yra padarę didelių nuostolių gen. Nosavono daliniams.

Premjeras Boun ir jo vyriausybė esanti Savanakte, gen. Nosavono tvirtovė, pietinėje Laoso dalyje.

De Gaulliui sunkiai sekasi išlaikyti visus pavaldinius po viena kepure...

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

J. BERGER
WALL PAPER & PAINT STORE

6919 Superior Ave. HE 1-3659
805 East 185th St. IV 1-6250

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

S. & S. HARDWARE

PAINTS—TOOLS—PLUMBING SUPPLIES
KEYS MADE

6909 Superior Ave. HE 1-2215

GREETINGS and BEST WISHES

JOHN KUBACKI
PHOTOGRAPHER

1218 E. 79 St. EX 1-3800

GREETINGS and BEST WISHES

**THE OHIO SANITARY
SPECIALTY CO.**

PLUMBING, HEATING, SHEET METAL AND
ROOFING SUPPLIES

6000 Euclid Ave. Call EX 1-0500

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

HECKER TAVERN

WE SERVE THE FINEST CHOICE
WINE — LIQUOR — BEET

MARY HRIBAR & JOHN SUSTARSIC

1194 East 71st St. EN 1-9779

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

MOR-FLO HEATER COMPANY

MANUFACTURING HOT WATER
HEATERS and PLUMBING SUPPLIES

2176 EAST 76th STREET UT 1-2300

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

CHIN'S RED DRAGON

RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE
AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE. PR 1-0190

TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA
Kelionių bilietų parūpinimas ir pinigų persiuntimas į visus kraštus
TAIP PAT IR VISOKIOS RŪŠIES APDRAUDA
Kur tik besiruoštumėt keliauti, tuoj susirikiat su mūsų įstaiga

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI
311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey
Telefonas: Market 2-4867

IKI PASKUTINIO ŠOVINIO... (18)

TRYŠ KATILO PASIUNTINIAI

Gruodžio 28 iš katilo išskrido generolas Hube, keturioliktojo tankų korpo vadas, "kardų prie ažuolo lapų" priimti. Armija jį išlydėjo su didžiausiomis viltimis, nes tikėjosi, kad Hube galės išaiškinti Hitleriui kritišką apsuptųjų būklę.

Sausio 8 gen. Hube grįžo į katilą, parsigabendamas "kardus prie ažuolo lapų" ir Hitlerio pažadus. Hitleris jam buvo pasakęs: "Metų pradžioje iniciatyva vėl pereis į vokiečių rankas."

Bet turėjo daug kas įvykti, kad Hitlerio žodžiai galėtų būti išpildyti. Iš kur tuo metu būtų buvę galima gauti jėgų apsuptajai armijai išlaisvinti? O jeigu ir būtų buvę gauta, tai jau buvo ir pervėlu, nes pagal realius skaičiavimus, krinkant tiekimui, armija nebegalėjo ilgai išsilaikyti.

Keliomis dienomis vėliau pirmasis butininkas, kapitonas Toepke, stovėjo prieš armijos vadą.

--Toepke, aš noriu tiksliai žinoti, kaip gali būti sustiprintas tiekimas oro keliu. Skriskite į armijų grupės štabą, paimkite visus reikalingus duomenis ir kreipkitės į patį maršalą, kad jis palieptų išpildyti armijos reikalavimus.

Pusvalandžiu vėliau kapitoną Toepke atsisveikino štabo viršininkas:

--Pasiūpinkite, kad jie ten atkreiptų dėmesį į mus. Tuoj pat duokite žinią kada mes turime laukti sustiprinto tiekimo. Armijos akys nukreiptos į tamstą. Tai buvo paskutinis kartas, kada kapitonas Toepke kalbėjo su savo tiesioginiu viršininku, nes jis jau turėjo nebegrįžti.

Toepkes uždaviny buvo aiškūs. Jis turėjo gauti aiškius marš. Mansteino atsakymus, kaip būsiąs sustiprintas tiekimas oro keliu. Taip dar daugiau, jam buvo pavesta neįmanomas dalykas: išreikalausti, kad armijos aprūpinimas būtų padidintas iki reikalaujamo minimumo.

Kapitonas Toepke buvo maloniai priimtas armijų grupės štabe. Jo pageidavimai buvo išklaušyti ir suprasti grupės vado, štabo viršininko, intendanto, visų, visų.

--Armijos reikalavimai yra pagrįsti, ir niekas to geriau nežino, kaip aš. Bet iš kur gauti lėktuvų? -- pasakė marš. Mansteinas, pridurdamas: -- Šeštoji armija yra mano didysis rūpestis, bet ne vienintelis.

--Ir mes, armijų grupės štabas, negalime daryti sprendimų. Jei mūsų būtų klausyta, šeštoji armija nebūtų apsupta. Neįmanoma gi visą armiją ilgą laiką aprūpinti oro keliu, -- pasakė intendantas.

Antrojo aviacijos korpo vadas truktelėjo pečiais:

--Pažadėta papildyti dalinius, bet...

Tik štabo viršininkas gen. Schulz nieko nesakė; jis leido kapitonui Toepkei žvilgtelti į žemėlapi.

Ir Toepke žinojo pakankamai. Bet kapitonas lengvai nepasidavė. Jis išbandė viską. Jis skambino į vyriausiąją kariuomenės štabą, jis rašė laiškus, jis siuntė radiogramas. Bet niekas iš to neišėjo, nes negalėjo išieiti. Jo radiogramos į katilą buvo švelninamos ir trumpinamos.

Pagaliau, nieko nelaimėjęs, norėjo grįžti.

--Tamsta per daug pamatė, -- pasakė jam marš. Mansteinas. -- Ką begalėsi pranešti generolui Paulus? Jam reikia pozityvių žinių, o jų, kaip tamsta matai, nėra.

Toepkei buvo uždrausta grįžti, jis buvo paskirtas lėktuvų transportui prižiūrėti. Bet kapitonas jau buvo susirinkęs užtenkamai žinių ir susidaręs aiškų vaizdą:

Armijai jau nebegalima padėti, atpalaiduojamo puolimo neruošiama, oro keliu ją aprūpinti nepajėgiama, ir kiekvieną instanciją stengiasi nuslėpti savo bejėgiškumą. Armijos vadovybė patikėjo Hitlerio žodžiais, pagal juos apsisprendė, bet liko išduota. Faktinė operatyvinė būklė armijai nežinoma, bet, trumpai tariant, ji yra aiški: šeštoji armija yra žuvusi.

Paskutinis katilo pasiuntinys buvo armijos ryšininkas kapitonas Behr, kuris buvo pasiųstas į vyriausiąją fiurerio būstinę. Jis turėjo Hitleriui iškelti precizišką reikalavimą: "armija laukia aiškaus atsakymo, kas bus padaryta per ateinančias 48 valandas jai išgelbėti?"

Behr išskrido sausio 15, praejus penkioms dienoms po to, kai rusai buvo pradėję lemiamąją smūgį, ir vieną dieną prieš netenkant Pitomniko. Po 48 valandų jis grįžo atgal. Ne į katilą, bet į Taganrogą. Atsigabendamas lašinių ir maisto paketėlių prikrautą lėktuvą. Tai buvo viskas.

Instrukcijose kapitonui Behr armijos vadovybė buvo nurodžiusi aiškiai ir vaizdžiai iškelti tiekimo klausimą: "nepaisant narsių lėktuvų įguly pažymėtinų laimėjimų, vadovybėje trūksta energingo vyro, kuris turėtų pakankamai priemonių ir galios..." Ir kapitonas Behr nieko nenutylėjo.

Jis pavaizdavo armijos būklę taip realiai ir aiškiai, kad greičiausiai tai buvo vienintelis kartas, kada Hitleris iš kaptono išgirdo tiesą apie Stalingradą savo patarėjų būry. Pranešimo klausėsi maršalas Keitelis, gen. Jodlis, Hitlerio adjutantas gen. Schmundt, SS-fiureris Himmleris ir reichsleiteris Bormanas.

Hitleris kalbėjo apie visokius dalykus, apie frontų būklę ir savo planus išlaisvinti armiją, kurie pribresia už šešių savaičių, apie padėtį pietuose ir šiaurėje, apie padarytas klaidas ir galimybes joms atitaisyti, bet apie pagalbą, kurios kapitonas Behr reikalavo, jis neužsiminė žodžio.

Tada kapitonas Behr nusprendė veikti. Jis pertraukė Hitlerio žodžius ir pasakė:

--Armijai yra svarbu žinoti, kiek tonažo gali būti įskraidinama į katilą, visi tolimieji planai armijai bus pervėlūs, armija artėja prie galo ir prašo aiškaus sprendimo, ar per 48 valandas galima tikėtis pagalbos ir paramos.

Dar niekada nebuvo atsitikę, kad kas nors nutrauktų Hitlerio kalbą. Paraližuojanti tylą užgulė kambarį, kiekvieną akimirka buvo laukiama prasiveržiant Hitlerio pykčio priepuolio. Tačiau nieko neatsitiko, Hitleris buvo regimai paveiktas ir liko ramus.

Tačiau tai ir buvo viskas. Atsakymo kapitonas Behr tą vakarą negavo.

Kitą dieną marš. Milchas buvo paskirtas generalinio oro tiekimo įgaliotiniu. Apie jo "laimėjimus" esame kalbėję praeitame tęsinyje.

Toks buvo Hitlerio atsakymas merdėjančiai armijai. (Bus daugiau)

Šimtai naujų skaitytojų, pradėję skaityti Dirvą ir ją džiaugiasi. Pasitelkiant, ar Dirvą skaityti jūsų pažįstami ir kaimynai. Jei neatsiųskit jų adresus. Jie Dirvą gaus dvi savaites nemokamai.

NOW! 4 1/4 %
PER ANNUM
on ALL ACCOUNTS
4 3/4 % EARNING ON PREPAID SAVINGS
Effective Jan. 1, 1960
FREE ALUMINUMWARE
WITH \$500.00 OR MORE
ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASS'N.
1447 S. 49 Court, Cicero, Ill.
Tel. Bishop 2-1397
HOURS: MONDAY 9 to 8
TUESDAY, THURSDAY, FRIDAY 9 to 5
SATURDAY 9 to 1
WEDNESDAY CLOSED

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

EMERSON RADIO OF OHIO

EMERSON RADIOS, STERIO
AIR CONDITIONERS, DUMONT T. V.

4300 Euclid Ave. HE 1-1822

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

**ATLANTIC SERVICE
STATION**

ASSESSORIES — REPAIRS — TUNE-UP
TOWING SERVICE

598 East 185th St. KE 1-9876

GREETINGS and BEST WISHES

AURORA RESTAURANT

Famous for Steaks, Lobster, Spaghetti,
Ravioli, Excellent

WE CATER TO WEDDINGS & SHOWERS

11316 Euclid Avenue RA 1-1010

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

J. & E. FABRICATING CO.

CUSTOM BUILT FORMICA SINK TOPS
and BAR TOPS

1970 East 84th St. SW 1-2711

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

FRANK C. McGINTY

FUNERAL HOME

8112 Superior Avenue CE 1-4670

GREETINGS and BEST WISHES

**VIC'S GULF SERVICE
STATION**

THE FINEST SERVICE IN TOWN

VICTORAS SUMAS Mgr. WE GIVE GREEN STAMPS
SUPERIOR AVE. (CORNER 66th ST.)

EN 1-9713

GREETINGS and BEST WISHES
To The Lithuanian People

SHEFFLER-RAMBLER

EUCLID AVE. AT EAST 63rd STREET

CALL EX 1-6255

GREETINGS and BEST WISHES

**UPTOWN PRESCRIPTION
DRUG STORES**

PRESCRIPTIONS OUR SPECIALTY

10543 Carnegie Ave. RA 1-2700

10431 St. Clair Ave. MU 1-3600

18599 Lake Shore Blvd. IV 1-9252

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

BUDD CLEANERS

FOR THE BEST CLEANING IN TOWN

12702 Shaw Avenue Call GL 1-7417

DAR TRYS VALANDOS NAKTIES (22)

GALBŪT MANE SUPRANTA TIK MOTINOS

Po pietų skystas garas rūgštino celės orą. Buvo duota rūgščių kopūstų sriuba, Saulė buvo įsimilkusi į medines langų uždangas, kiekvieną pietinės kablėjimo pusės celę paversdama drungnu tvartu. Ilona sėdėjo ir laukė. "Jau beveik gerai," pasakė Kuzinas po savotiškos generalinės repetacijos. "Jūs nebebūsate viena, jūs žinote, kas pas jus ateis." Ilona mintyse kūrė paveikslus moterų ar merginų, kurioms ji priskyrė kiekvieną niekšybę. Tai buvo kaukės, šlykščios kaukės. Kai atsidarė celės durys, jai užėmė gerklę. Naujoji įėjo su apdėvėtu pilku kostiumėliu. Tirsti, juodi plaukai jos veidą darė dar labiau išblyškusiui, negu iš tikrųjų buvo. Parankėje ji nešėsi sudėvėtą žeminį apsiaustą, kurį numetė ant narų. Jos tamsios akys stebėjo miegamąją vietą.

--Čia yra vietos trims, -- pasakė ji.
--Dėl manęs, ir keturiems, -- atsakė Ilona.
--Ar visą laiką buvai viena?

--Taip.
--Džiaukis.
--Kodėl?
--Vėliau, -- pasakė juodaplaukė ir nuėjo prie durų. Ji pridėjo ausį prie skardos. Jos profilis buvo aštrus. Ji linktelėjo galva į kairę ir į dešinę.

--Kaimynai?
--Jokių.
--Tai gerai.
--Kodėl? -- paklausė Ilona. Jokio atsakymo.
Ji susirangė ant narų, nugara į sieną, užmerkė akis ir atkišo apatinę lūpą. Ilona atsiduso. Atodūsis atrodė tikras.

--Aš vadinuosi Ilona.
--Aš esu Ieva, hebraiškai Chava -- gyvenimas, bet mažai kas tai žino, tik istoriją su obuoliu žino visi.

--Kas gali hebraiškai, -- pasakė Ilona.
--Aš studijavau senąsias kalbas.

--O aš chemiją.
--Tu supranti šiek tiek lotyniškai.
--Kiek iš mokyklos.

--Si tacuisses philosophus mansisses.

--Jei būtų tylėjęs, filosofu būtų likęs, -- išvertė Ilona posakį. Ieva nusišypsojo, užmerkusi akis, ir Ilona suprato. AVO žmonės tiki, kad Ieva yra patikima. Ji veikia savo galva. O gal ji tik nuduoda tokią? Gal ji labai gudri? Reikia patikrinti, ką nors išgalvoto papasakoti.

--Aš vistiek iš čia nebeišeisiu, -- pradėjo Ilona.
-- Visada taip buvo, gal kaip nors atsirasi...

--Ne man, tik vienas dalykas: aš kartą...

--Nenoriu girdėti, -- pasakė Ieva, -- jei dar viena būtų celėje, tai aš turėčiau apie tai pranešti. Niekada negalima žinoti, ar ir antroji ne... tu supranti. Galvok apie mane, ką nori.

--Kodėl tu prasidėjai?

Ieva žiūrėjo į Iloną.
--Tai galbūt supras tik tas, kuris myli, -- atsakė ji.
Ilona nulenkt galva.
--Ką tai turi bendro su meile?

Ieva atsistojo, pagriebė Ilonos ranką ir vis stipriau leido nagus į odą. Ilona nežinojo kodėl. Kai jai pradėjo per daug skaudėti, ji pasakė:

--Paleisk.
--Ar skauda?

--Žinoma.
--Bet jei tai darytų tas, kurį tu myli, ir kuris tave myli, tai nieko nepastebėtų.

--Kodėl?
--Tu nesupranti manęs, galbūt mane supranta tik motinos.

--Ar tu turi vaiką?

--Pasakok apie chemiją, -- atsakė Ieva, -- apie atomus arba dalykus, kurie daromi bandymų stikluose, arba kaip gaunama geležis. Aš galiu tau papasakoti apie senąsias kalbas ir senąsias tautas.

Naktį jos buvo prikeltos; prižiūrėtojas parodė į Iloną. Prieš išeidama, ji paėmė gurkšnį iš ąsočio. Vanduo neturėjo skonio. Buvo tvanki naktis. Vėsių koridorių sienos buvo šlapios; visais kalėjimais atrodė besimaudęs prakaitas.

Kai sargybinis išėjo, Kuzinas atidarė langą.

--Ar sugyvenate su ja?
--Ji studijavo senąsias kalbas, -- atsakė Ilona.
--Ar ji nieko nepastebėjo?
--Manau, ne.

Kuzinas vaikščiojo po kambarį. Retkarčiais atitraukdavo rankovę ir žiūrėdavo į rankinį laikrodį. Ant rašomojo stalo stovėjo ropinė su vandeniu. Stiklinė, užmauta and bonkos kaklo, lengvai tarškėjo nuo kiekvieno žingsnio. Vanduo drebėjo, Kuzinas įsipylė, tačiau mažai gėrė.

--Gros reikia turėti, -- pasakė jis, -- gira nepameta skonio.
--Kas yra ta gira?
Jis sustojo ir vėl pasižiūrėjo į rankinį laikrodį.

--Gira daroma iš duonos, -- pasakojo jis, -- geriausiai iš juodos. Storą riekę pakepinama, tai suteikia spalvą ir sustiprina skonį. Pusantro kilogramo duonos pakanka vienam kibirui. Vanduo turi būti užvirintas, prieš pilant ant duonos. Sauja tešlos paskubina rūgimą. Tai viskas. Po dviejų ar trijų dienų gira pa-

ruošta. Vėsoje vietoje ji išsilaiko savaite.

Kuzinas nurijo seiles.
--Kodėl nepasidarote giros?
--paklausė Ilona.

--Taip, iš tikrųjų, kodėl ne?
--kalbėjo jis, -- vasarą mano motina visada turėdavo giros.

Pradėjus iš naujo žingsniuoti, jį apniko atsiminimai apie giros pilną medinį kibirą jų moliūnės pirkelės priemenėje. Šalia stovėjis -- dar vaikas. Vasara, rusiškoji vasara kaime. Motina pasemia pilną skardinį puoduką. Jis ima jį abiem rankom ir geria neatsikvėpdamas. Kai atsikvepia, troškulys numalšintas, ir motinos ranka illsi jo plaukuose. Kartais prašydavo jis giros, net nenorėdamas gerti, jis norėdavo savo plaukuose pajusti ranką. Tik naktimis, kai pabudavo nuo troškulio, jis nežadindavo motinos. Jis iššliauždavo iš lovos, tyliai, nes ji miegojo šalia jo. Vieną kartą jos ten nebuvo. Jis basas ir vienmārškinis nuėjo link virtuvės. Jis išgirdo šlamėjimą ir atodūsi. Baimės pilnas atidarė duris. Mirksėjo žibalinė lempa. Motina rungėsi su vyru, bet kai ji rungėsi, jos rankos buvo panertos į jo plaukus. Tada uždarė jis vaikas, duris, nubėgo į lovą ir atsigulė. Troškulys kankino jį. Jis išlipo pro langą, per namo duris pateko į priemenę, pasilenkė kibiran, kol jo burna palietė girą, ir gėrė, kol galėjo. Tamsoje numetė nuo suolo tuščią puodą. Išbėgo iš namo, vėl lipo pro langą ir atsigulė, nors miegoti jau nebegalėjo. Netrukus po to jie persikėlė į mūrinį namą. Motina ištekėjo už to vyro, kolchozo prižiūrėtojo. Dabar ji visą laiką buvo namie, bet daugiau nebepasakojo apie Vasilijų, kuris žuvo kovo dvidešimt pirmąją ties Kronštatu. Poros dienų iš kovo dvidešimt pirmosios pakako, kad jai užtektų pasakoti apie Vasilijų kiekvieną vakarą. Ji apjuosė jį kulkosvaidžio šovinių juosta kovo dvidešimt pirmąją ties Kronštatu. "Ar mano tėvas buvo jūreivis? Ar jis buvo kareivis?" klausinėdavo kartais jis, vaikas, savo motiną. "Tai nesvarbu, berniuk," atsakydavo ji paprastai, "mes susitikome, ir todėl esi tu, Vasia, mano vienintelis." Jai ištekėjus, jis nebebuvo vienintelis, ir niekada nebeprašė, kad ji duotų jam giros, nes nenorėjo, kad ta pati ranka gulėtų jo plaukuose, kuri glostė plaukus vyro, kuris nebuvo jo tėvas. Visada jis apie tai galvodavo, eidamas prie giros kibiro, kuris dabar stovėjo rūsyje, nebe ant suolo pirkelės priemenėje.

Ilona krūptelėjo: suskambėjo telefonas.

--Pagaliau, -- pasakė Kuzinas ir paėmė ragelį. -- Taip aš kalbu. Ar galiu gauti tą raštą? Po valandėlės kažkas pasibeldė. AVO leitenantas siaurais, retais švelniais įžengė kambarin, perdavė šypsodamasis lapą ir dingo. Kuzinas perskaitė, atsiduso. Kolegos šypsena reiškė džiaugsmą dėl metodo nesėkmingumo. Vienam kumelė sugadina pažangą, kitam nepagelbsti celės šnipas. Kuziną ėmė juokas.

--Jūs kalbėjotės apie chemiją ir kalbas? -- paklausė jis Iloną, vis dar tebesišypsodamas.
--Taip, -- atsakė Ilona, -- ar jau žinote tai?

Kuzinas bakstelėjo pirštu į popieriaus lapą.
--Čia yra pranešimas, jį parašė jį gretimame kambarėje. Kai grįšite į celę, atsigulkite ir vaizduokite miegančią.
--Ak, taip.
--Chemija ir senosios kalbos --daugiau apie nieką nekalbėjote --Ne.
--Turite užvesti pokalbį apie areštą, -- patarė Kuzinas, -- ir apie tardymo eigą.

Ilona vos begirdėjo. Jis vėl davė jai netikrąjį protokolą. Ilona skaitė. Ji skaitė daug kartų tą patį, bet tik akimis. Ji vos begalėjo sulaukti, kol bus celėje, su Ieva.

(Bus daugiau)

Arch. Jurgis Okunis su žmona Irena

ARCHITEKTO J. OKUNIO SUKAKTIS IR DARBAI

Prieš porą metų mes artimieji arch. Jurgio Okunio draugai Bostone, išleidome jį į New Yorką, į tą milžinišką miestą, kuris man atrodo be galo ir be krašto. Ten jis susirado puikią ir šaunią moterį Ireną, kurios patrauklumo galia buvo didesnė už bostoniškų draugų ir draugų žavumą. Atseit, išleido Jurgį į žentus.

Meilė, romansas, vedybos, krikštynos -- visa tai skamba pavasario džiaugsmu, žemės palaimėse atrasta laime. Ką galėtum prieš tas gyvenimo teikiamas gėrybes pasakyti? Aišku, tokio mis progomis savo artimui supinam linkėjimų vainikus, į kraščio skrynias kraunam dovanas.

Arch. Jurgis Okunis iš Bostono pradingo staiga, todėl tų tų apeigų išvengė. Atrodo, jis kada nors buvo įsikaitęs Simanau Daukantą, kuris iki šiol mums byloja, kad lietuvių tauta todėl yra negausi, jog jos vyrai dėl įvairių gyvenimo priežasčių veda tik tada, kai ūkiškai būna susitvarkę, kai jau žengia į metų penktąją dešimtį.

To laiko sulaukęs, Jurgis ir patraukė gervų takais į pietus. Gal todėl Bostone mes jo iki šiol pasigendame. Čia jo vieno visur buvo pilna. Dabar jaučiamės taip, lyg vienas šeimos narys būtų kur nors ilgesniams laikui iškeliavęs. Deja, arch. Jurgis retai mus lanko, nors čia tebegyvena jo mylima motulė, nors čia ir jo brangaus tėvo paskutinė prabėgančių dienų stotis...

Arch. Jurgis Okunis gimė inžinieriaus šeimoje. Jis pats ne kartą man aiškino, kad jo tėvas Tomas, kilęs iš Šelvių km., Vilkaviškio val., inžineriją studijavo ne tik Maskvoj, bet ir Anglijoje. Iš tikro, velionis inž. Tomas, kaip retas lietuvis tremtinys, į JAV atvyko gerai mokėdamas anglų kalbą.

Pagal Jurgį, jų pavardė turėtų būti tariama Okonis, nes pro senąją jų tėviškę tekanti upelė

Ilona vos begirdėjo. Jis vėl davė jai netikrąjį protokolą. Ilona skaitė. Ji skaitė daug kartų tą patį, bet tik akimis. Ji vos begalėjo sulaukti, kol bus celėje, su Ieva.

(Bus daugiau)

ŠOKIŲ MUZIKOS MĖGĖJAI!!!

PUIKI DOVANA ŠVENTĖM.

Jau atspausdinta nauja, lietuviškai įdainuota 11 rinktinių šokių muzikos plokštelė.

ROŽES IR TYLŲ VAKARAI...

Ją galite įsigyti vietos lietuviškos spaudos parduotuvėse. Kaina \$6.00. Išleido: ABS Records, P. Jurgaitis, 7403 S. Western Ave., Chicago 36, Ill.

GERIAUSI SVEIKINIMAI
VISIEMS LIETUVIAMS

NEW LOCATION

DODDS - ROSS & Associates

GENERAL INSURANCE AGENCY

LIFE INSURANCE — AUTOMOBILE
FIRE — CASUALTY AND BOND

7010 ST. CLAIR AVENUE

EX 1-0682

Best Wishes to Our Friends and Patrons

ALLIED ELECTRIC SEWER
CLEANING COMPANY

R. P. Herschman Prop.

ROTO - ROOTER SERVICE

West Side

12910 Detroit Ave

AC 6-4500

East Side

12824 Superior Ave

MU 1-7722

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

NORWOOD DRUG, INC.

Geras recepto išpildymas yra svarbiausia
mūsų pareiga

RECEPTŲ SPECIALISTAS

6411 Superior Ave.

HE 1-1035

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CRUXTON PIANO
MOVING & STORAGE

6514 St. Clair Ave

EN 1-7777

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

PIONEER LINEN SUPPLY CO.

MAURICE MASCHKE, JR. — President

3611 Payne Avenue

HE 1-0035

GREETINGS and BEST
WISHES TO YOU ALL

NELSON'S

FAMILY STYLE
RESTAURANT

Private Parties

— Banquets

Wedding Anniversaries

Open Daily — 5 P. M.

Sundays 12 to 7 P. M.

1422 ADDISON ROAD

EX 1-4000

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Ar vėliau nekris graudžios ašaros ir pačioj Kanadoj?..

JAV pašonėje — Kuboje klostosi tokie reikalai, kurie be didesnio lraujo praliejimo jau negali gražiai užsibaigti. Viena, kad apie 80% pačių kubiečių nenori komunistinės sistemos, o antra — Kuba perarti JAV ir kitų Pietų Amerikos kraštų. Dar gal kas ir galėtų teisintis, jei Kuboj būtų kubietiškas komunizmas. O dabar — visi Kubos ūkiniai ir politiniai raktai Maskvoje. O kaip linksmas pasakojimas sako, dabar Kuba, dėmesio atvilgiu, didžiausia valstybė: jos sostinė Havanoj, valdžia Maskvoj, o gyventojai bėga į JAV...

Kubos atvejį yra dar vienas pavyzdys, kaip sensacija gaudant ir Castro revoliucija žavintis, buvo užmiršta pagaltoti, o kas bus po to, kai revoliucionieriai susės į valdžią. Štai jie dabar susėdę ir į JAV ne tik nugarą atsukę, bet ir piktas pinkles raizgo. O juk be paramos iš JAV, ta revoliucija nebūtų įvykusi. Jei pati valdžia ir tikrai nieko nedavė, tai ji buvo labai primerkusi akis, kada Castro draugai iš čia organizavo visokią pagalbą. O ką rašė dauguma didžiosios JAV spaudos, neišskiriant nė patį New York Times. Castro tada buvo ne tik keistos barzdos savininkas, bet idealistas ir didvyris...

Apsidairytą gerokai pavelavus. O gal teisingiau būtų pasakius, kad be jokio plano žiūrėta į Castro įsigalėjimą. O ir dabar, kada jau labai gerai žinoma su kuo turima reikalų, ar naudojamos paspaudimo priemonės ne pripuolamai parinktos? Ar tos spaudimo priemonės nors kiek veiksmingos, jie jos nesuderintos bent su tais kraštais, kurie komunistinio įsigalėjimo nenori? Ar galima ką nors laimėti, jei uždraudus kai kurias prekes į Kubą išvežti, jie tokias pat amerikietiškas prekes gali nusipirkti iš kaimyninės Kanados?

Iš oficialių pranešimų matyti, kad Kanada ne tik nesiruošia Kubos spausti, bet labai skuba naujas prekybos sutartis sudaryti ir užimti JAV turėtas prekybines pozicijas. Net džiūgaujama, kad dabar Kanados ir Kubos prekybiniai mainai pašoksia net 10 kartų.

Ūkiniai žinovai tvirtina, kad Kanada turi beveik visko, ko tik Kubai reikia. O jei visko dar sandėliuose ir neturi, tai gero uždario alkani pirkčiai labai greit ir gausiai parūpins. Juk JAV ir Kanados santykiai labai geri. Negi JAV ko nors Kanadai neparduos? O jau iš Kanados tos pačios prekės vėl eis normaliais keliais į Kubą...

Niekas nesistebėtų, jei Kanada būtų Maskvos stovykloje. Tada nieko negalėtume sakyti, nes normaliais reikšimais laikoma Kinijos ar Čekoslovakijos parama Kubai. Bet gi Kanada yra toje pačioje laisvų valstybių grupėje, kuri kovoja prieš komunistinį įsigalėjimą. Tai kaip reikia suprasti reikšinius, kada vieni bando varžtus priveržti, o kiti juos skuba atpalaiduoti? Kaip suprasti tokių varžtų veržimo skelbimą be susiderinimo su savo artimais kaimynais?

Gal kartais valdžia ir turi kokių motyvų taip elgtis, bet visuomenė mato, kad iš tokios varžtų politikos išeina tik juokai. Juokai iš savęs, o anapus geležinės uždangos stovintiems dar dvigubi juokai iš JAV ir Kanados.

Tik kažin, jei Castro valdžiai pasisektų įsistiprinti su visais Maskvos išbandytais metodais, ar kada ir pačioje Kanadoje, vietoj dabartinio prekybinio džiaugsmo, nekristų graudžios ašaros?

B. G.

B. RAILA IR AUKSINIS KARDAS

Jėgu Dirvos bendradarbių išrinktumėm į eilę, susistatytumėm kaip drausmingus kareivius, tai Bronys Raila stovėtų jų priešakyje, labai aukštas, tarytum ant kopėčių pasilipęs. Jo plunksna švytuotų iš tolo, nelyginant gen, žukausko auksinis kardas.

Bronys Raila rašo įdomius, tačiau truputį per ilgus straipsnius. Trumpesniame rašinyje, mano galva, mintys būtų dar brandesnės, labiau ryškios, aiškiau šviečiančios, skaitytų lengviau prieinamos. Daugumas žmonių vengia, tiesiog nepakelia, ilgų kelių, ilgų kalbų ir ilgų laikraštinių straipsnių. Man galia B. Railos gražių, neretai teisingų minčių, kurių, dėl per ilgų traliavimų, pasilieka neperkaitytos, neišgirstos, veltui išsirtos.

Straipsnyje "Piličiai, ar kam-

pininkai..." B. Raila kildė politinius įvykius, susijusius su lietuviškuoju interesu, su mūsų pastangomis pakreipti Amerikos prezidento rinkimus. Jis plačiai perplėšė šilkinės dekoracijos, išdūrė didoką skylę raštuotose užuolaidose, už kurių tūnoje, nelyginant senas, sunykęs, persikosėjęs vilkas, mūsų politinis naivumas, neišmanymas politikos, nesusingaudymas politikoje.

Yra dar dalykų verty aštrios plunksnos, smailaus liežuvio, taiklios akies, tai nepabaigiami žalgirio mūšio ir krepšinio pergalės minėjimai, Baimė šiek tiek toliau pajudėti iš Radviliškio ir Giedraičių kovos lauko...

B. Beržinis, Chicago, Ill.

SUNKUMAI PASIŪSTI VAISTUS

Nesluskite vaistų, kol negausite iš Lietuvos specialaus leidimo tiems vaistams importuoti iš užsienio. Iki šiolieji manytai, kad užtenka gauti iš Lietuvos gydytojo receptą ir jau galima vaistus siųsti. Netiesa. Priegautų receptų, dar reikia pridėti išgautą iš vietinės įstaigos (apskrities, rajono, ar apylinkės) leidimą tiems vaistams "importuoti".

MEKSIKA MINĖJO 150 METŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO SUKAKTĮ

Ispanai užkariautojai čia rado nuostabią civilizaciją (2)

K. S. Karpus

daugelis aztekų neapkentė valdovo Montezumos.

MONTEZUMA NUŽUDOMAS

Suimtą Montezumą Cortez laikė namų nelaisvėje. Kai Cortez jautėsi jau šeimininkas sostinėje, 1520 metų pavasarį jį pasiekė žinia, kad iš Kubos atsiumčiama 1,200 ispanų karių su kitu vadu jį areštuoti. Kol atvykstantieji patyrė apie padėtį, Cortez su savo vyrais pasitiko išlipančius iš laivų savo tautiečius ir nuginklavo. Naujieji kariai prisidėjo prie jo ir visi pradėjo naują žygį į sostinę, galutiniam užkariavimui.

Sugrįžtančių į miestą lyg niekas netrukdo. Juos stebino gyventojų tuštėjimas namuose. Bet staiga ispanai pamatė ant namų stogų, ant piramidų, už namų kampų gausybės ginkluotų indėnų. Neliko nieko kito kaip tik kautis. Skerdynės buvo baisios, ežeras užpildytas lavonais ir vanduo paraudonavęs nuo žmonių kraujo.

Cortez išvedė belaisvį Montezumą ant namo stogo įsakęs jam bandyti indėnus numalšinti ir liautis kariavus. Montezuma tai padarė, bet tuoj buvo savo žmo-

nių vilyčiomis mirtinai sužeistas.

Cortez pajutęs, kad gali būti apgultas ir kad jiems gali tekti badu mirti, nusprendė nakties metu iš miesto išsprukti. Bet indėnai vėl juos pasalomis užpuolė ir daug išžudė. Būrys ispanų buvo paimita paaukojimui karo dievui. Atrodė, kad ir pats Cortez pakliūs kaip kruvina auka aztekų dievams.

Tačiau ir juodžiausioje valandoje Cortez nesiryzo Meksiką apieisti. Sutelkęs savo karių likučius ir gavęs daugiau indėnų tal- kai, 1521 metų balandžio 28 d., po 107 dienų žiaurių kautynių, sostinę paėmė.

Aztekų galybė ir indėnų genčių vieningumas buvo suardyti, o Meksika padaryta Ispanijos kolonija.

Iš Kubos atvyko būriai misinierių indėnus krikščinti. Iš Ispanijos atsiųsta būriai valdininkų steigti ispanišką administraciją. Grobta indėnų sidabras ir kitos brangenybės, siūsta laivais į Kubą. Iš ten perkrauta į Atlanto laivus ir gabenta Ispanijon.

Sostinėje pradėjo vykti didelės permalos. Maldnamis su krauju apkrejęsiais altoriais buvo sugriautas, o jo vietoje padėti pa-

matali krikščioniškai bažnyčiai. Ta bažnyčia per ilgą laiką pasitatyta didingiausia visame vakarų pasaulyje. Visame krašte pradėta griauti maldnamiai ir naikinti pagoniški staba. Ispanai kolonistai pavertė Meksiką ispaniška.

Praėjus apie 300 metų, ten įsigyvenę kelių gentkarčių ispanai, nebe jautė ryšio su savo bočių tėvyne. Ir pasijutę vergauja Ispanijos karaliams, pradėjo kovoti už savo nepriklausomybę.

Dabartiniai meksikiečiai yra mišrinos maių, aztekų ir kitų indėnų su ispanais. Dar yra išsilaukusių ir grynakraujų ispanų.

Dabartinis Meksikos prezidentas yra Adolfo Lopez Mateos. Senąją sostinę supęs ežeras buvo nusausintas 1900 metais. Tuo sudarytos naujos sąlygos miestui augti.

Meksika dabar yra lizdas sovietų agentų, veikiančių prieš Šiaurės ir Pietų Ameriką.

ARCH. J. OKUNIO...

(Atkelta iš 3 psl.)

neminint jo pastatų, kuriuos jis Lietuvoj statė kaip privačios praktikos architektas, jis laimėjo eilę architektūros konkursų, būtent: tipinių Lietuvos pradžios mokyklų konkurse arch. Jurgis O. laimėjo I-ją premiją, Pabaltijo valstybių paviljoną Paryžiaus parodai jo projektas 1936 m. atstovavo Lietuvai trijų valstybių konkurse Tallinne, Maisto bendrovės darbininkų kolonijos Kaune I-ji premija, Raseinių gimnazijos II-ji premija, Petrašiūnų rotušės I-ji premija, Kybartų pradžios mokyklos I-ji premija, Panevėžio ir Šiaulių muziejų projektai, Mažeikių rotušės, Kauno Prekybos ir Pramonės rūmų architektūriniai konkursai, kuriuose J. Okunis buvo stiprus kitų mūsų architektų varžovas.

1941 - 43 m. Vyr. Statybos Valdyboj jis prisidėjo prie sugriautųjų miestų atstatymo planų paruošimo. 1940 - 44 m. paruošė galutinį projektą ir prižiūrėjo Žemės ūkio Akademijos studentų bendrabučio statybą. Pasitraukęs Vokietijon, 1946 m. Liet. Bendruomenės paskelbtame architektūros konkurse arch. Jurgis Okunis laimėjo I ir II-ją premiją. Prancūzų atstatymo mjos pareigūnų pakviestas išvystė savo konstrukcijos metodus namams statyti.

Priklauso Lietuvos ūkio atstatymo komisijai, rašo jos leidiniuose. Atskirom knygom yra išspausdinti šie jo darbai: Gyvenamieji namai, 1948 m., Die Whon-haeuser von heute, 1949 m. Amerikoj jis ir Liet. Enciklopedijos bendradarbis. Kaip matom, mokslus baigęs arch. Jurgis Okunis pateko į karo sukeltas audras, bet ir tuo sunkiu metu pasireiškė kaip kūrybinga ir veikli asmenybė. Kiek esu matęs jo pastatytų ir nepastatytų projektų, visada žavėjauisi jų kūrinių lengvą liniją, jų žaismingumą ir modernumą, architekto fantaziją, kūrybingumą ir savaimingumą.

Pradėjęs savo rašinį giedrią nuotaiką, nes tokiu optimistinių nusiteikimų žmogus yra arch. J. Okunis, dabar regiu, kad be atsidusimo savo straipsnių negalima baigti. Tiesa, daugumas liet. architektų ir inžinierių JAV yra gerai įsikūrę, dirba savo profesijai artimus darbus, bet, rodos, faktas, kad tik mažą jų dalį dirba kūrybinį, o ne grynai techninį braižytojų ar skaičiotojų darbą. Tuo požiūriu ir jie yra paliesti to skausmo, kurį išgyvena daugelis akademinio išsilavinimo lietuvių emigrantų. Toje Nepr. Lietuvos šviesuomenės dramoje gyvas psonažas yra ir arch. J. Okunis. Ten, mūsų svajonių žemėj Lietuvoj, šiandien, švėsdamas savo amžiaus pusšimtį ir laukdamas kitų sukaktuvių, jis galėtų džiaugtis savo kūrybine gyvybe - mokyklom, miestų rotušėm, muziejais, bažnyčiom ir kitokio pobūdžio architektūriniais pastatais, o dabar... tenka kietai savo išdalinti. Nuoširdžiai linku arch. Jurgiui ir šiuose krantuose susipindę savo vardu. Atrodo, tokių galimybių jam gali atsirasti. Na, ir tegu mielasis arch. Jurgis nepamiršta tų, kurie šiuo metu gyvena šaltymirsktančiame Bostone.

St. S.

GREETINGS and BEST WISHES To All the Lithuanian People SHERWIN BAKING CO. PARTY SPECIALTY BAKERS

10504 Carnegie Ave.
888 East 105th St.

SW 5-0100
UL 1-4000

BEST WISHES To All the Lithuanian People THE E. B. BROWN OPTICAL COMPANY UNION COMMERCE BLDG. ARCADE Main 1-2428

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons NEWMAN PONTIAC MOTOR, INC. SALES AND SERVICE

SEE THE NEW OUTSTANDING
1961 PONTIAC CARS

11628 Euclid Avenue

RA 1-9493

MANO TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA. VL. VIJEIKIO

438 puslapiai
1200 iliustracijų.

Knyga, kuri tinka visiems. Seniems ir jauniems.
Geriausia priemonė pažinti savo tėvų žemę.
Senimas čia ras daugybę brangių gimtosios žemės prisiminimų. Jaunimui — puiki priemonė pažinti savo tėvų žemę.

Tuoju užpildykite atkarpą ir pasiųskite:

TĖVIŠKĖLĖ, 4346 S. Western Ave., Chicago 9, Ill.

Prašau prisiųsti man knygą "Mano tėvų žemė Lietuva". Siunčiu \$7.00.

Pavardė

Adresas

Plačiai žinomas Toronto lietuvis vaistininkas Mr. Margis, pasiuntęs siuntą vaistų gavo atgal, su kompanijos (per kurią jis siunčia) lydimuoju laišku, kuriame apgailestaujama, kad dėl nebuvi- mo prie receptų specialaus iš Lietuvos įstaigos laidimo, tiems vaistams "importuoti" Sovietų Sąjungos atstovas (Londonė) grąžino atgal.

Kad tai visa, ką čia rašau yra tiesa, pridėdu ir p. Margiui atsiųsto laiško nuorašą.

B. N., Toronto

RED. PRIERAŠAS. Būtų gerai, kad tuo reikalu pasisakytų BALF, nes per jį eina daug vaistų siuntų, kad reikalus visiškai paaiškėtų. Gal kartais p. Margiui gražinta todėl, kad siūsta didesnis vaistų kiekis?

MĄSTYMAI IŠ PASAULIO LIETUVIŲ SOSTINĖS - CHICAGOS

Jaunimo Centro sode pastatytas gražus žuvusiems dėl Lietuvos laisvės kariams pagerbti paminklas. Dabar, įvairiomis progomis organizacijos padeda prie to paminklo vainikus. Ir jų dar daug padės. Gėlininkams geras bus. O mums?... Per kelis metus išlaidos vainikams peršoks ir paminklo kainą.

Tradicija susirinkti prie paminklo graži ir palaukianti, o ir tautiniam auklėjimui būtina. Tad nusipirkime gražius geležinius ar plastikinius vainikus ir iškilmiu metu juos padėkime. O tuos pinigus, už kuriuos būtume pirke gyvų gėlių vainiką, pasiųskime amžinam paminklui — Vasario 16 d. gimnazijos naujiesiems rūmams ar Balfui...

Susitinku kolegą iš universiteto laikų. Abu tai pačiai korporacijai priklausėme.

— Vaje, — jis sako, — kaip gražiai, kaip išpūdingai ir spalvingai Jūs atiduodate paskutinę pagarbą savo mirusiam kolegai. Kai mirsiu, tai ir mane taip gražiai palaidokite...

— Tik, kad patys spalvų neturi.

— Senasis palikau Lietuvoje, o dabar įsigyti, kur tu čia, žmogau, sukraptysysi dešimke, — man sako.

— Bet nei į sveigas neateini, nei metinėse šventėse nebedalyvauji, mokesčio nemoki, per 11 metų, nė karto nepasirodei. Nenori kolegiškos draugystės palaikyti dabar, tai kas tave prisimins ir mirusį, — ji puolu.

— Vaje, tai kaipgi dabar čia bus...

Vienuolika metų mokėmės, kaip ruošti iškilmes, šventes, minėjimus, bet vis neišmokstame.

Kad ir tos paskutiniosios, garsiosios savo išpūstu ilgumu, sieksninėmis kalbomis.

O Dirvoje skaitome, jog visos iškilmės buvo labai išpūdingos. Kalbėjo 10 kalbėtojų. Lauke 3, salėje 7.

Pasakykite, ar to reikėjo?...

Tiek daug gražių ponų ir visi su protais, bet protingo nėra... išdrožęs kalbą baigė šiais žodžiais vienas bičiulis.

Jis baisiausiai įniršęs, kad niekas nesiima iniciatyvos Chicagoje pastatyti lietuvių visuomeniškų namų. Lūšnelės mums nereikia, bet reikia gražių patalpų... Aukomis ir centais mūrų nesulipdysime, bet statykime biznio pagrindais, akcijomis pagrįstais.

Leokadija Žvienenė ir Urbonienė sukėlė didžiausią triukšmą Chicagoje. Jos taip išlepino visus Marquette parko vyrus, jog jiems ir geriausios žmonos, iš maningiausios šeimynos, nebeįtinka. Mat, ėmė ir atidarė jos delikatesų krautuvę, kur visokiausius skanumynus gamina. Gali gauti ko tik nori, ko tik tau reikia valgyti. Tik parsinešk ir pasišildyk ir pietums gali kviešti karalių šeimas.

Dabar vyrai tik ir prašo, maldauja žmonelių, būk gerute, parnešk pietus iš Žvienenės krautuvės.

Sakykim, inž. Vaclovas Mažeika ir dabar dar neži-

no, kieno gamintus pietus valgo.

Mat jo žmona studijuoja, apsikrovus moksliniais darbais, tad parbėgus iš universiteto, kur čia ir besuskubus pietus pagaminti.

Tad šmukšt pas Žvienenę ir už 5 minučių pietūs ant stalo.

O vyras vis meiliai sako: — Kad tu ir pradėjai skaniai gaminti. Nevark per daug, jog tiek turi darbo su studijomis...

Še, ir išdaviau žmonos paslaptį...

Vytautas Kasniūnas

Jaunimo literatūros ir muzikos vakare bus įteiktos premijos

Filisterių Skautų Sąjunga, Chicago skyrius, sausio 8 d. ruošia jaunimo literatūros ir muzikos vakarą, kurio metu bus įteiktos ASS literatūros konkurso premijos mūsų jauniems rašytojams, kurie jas laimėjo už parašytas prozas ir poezijos kūrinius.

To vakaro programoje dalyvauja pereinamųjų metų laureatai poetai B. Prapulenis ir rašytojas K. Almėnas. Koncertinę dalį išpildys "Dirvos" konkurso laimėtoja dainininkė N. Linkevičiūtė ir jaunasis pianistas A. Vasaitis.

Minimas vakaras įvyks sausio 8 d., 4 val. p. p., Jaunimo Centre. E. V. Z.

• L.S.T. Korp. Neo-Lithuania ir L.T. Akad. Sambūris ruošia Naujų metų sutikimą Midwest Hotel, Grand Ballroom salėje, 3-me aukšte, 6 N. Hamlin Ave., Chicagoje, gruodžio 31 d. Pradžia 9 val. vakaro. Grieš du orkestrai: Neo Lithuania Clevelando skyriaus ir Morikūno. Svečiai bus vaišinami skaniais ponų gamintais užkandžiais ir kava. Veiks savas gėrimų bufetas.

Koligos neolithuanai ir jų draugai kviečiami atsilankyti į šį linksmą Naujų metų sutikimą.

Pageidaujama stalus užsisakyti grupėmis po 10 arba 12 žmonių pas inž. V. Mažeiką — 5841 So. Rockwell St. Telefonas PROspect 6-8206. Įėjimas \$7.50, studentams \$4.00. Labai atsiprašoma, jei pavėlavusiems pritrūktų vietų.

E. CHICAGO

Akt. Vitalio Žukausko humoristinė popietė

Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba suruošė aktorius Vitalio Žukausko humoristinę popietę. Ji įvyks gruodžio 4 d. Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos salėje, Harbor, Indiana.

Atvykusio svečio humoristinės programos pasiūlyti prisirinko pilna salė, kaip niekad jokiomis progomis nesusrinkdavo.

Jis savo humoristinėje programoje peržvelgė pavaiždavo East Chicago lietuvių gyvenimą, Lietuvos laisvinimo veiksmų nuveiktus darbus, operos Carmen lietuvių dainininkus, partijų vadų kalbas ir siekiamus tikslus. O taip pat labai gražioje formoje palietė ir jaunimą, koks skirtumas tarp buvusio Lietuvos jaunimo ir dabar Amerikoje gyvenančio.

Po dviejų valandų užsiėmusios programos visi dalyviai išsiskirstė su geromis nuotakomis ir mintimis, kad akt. Vitalis Žukauskas ir dažniau apsilankytų mūsų kolonijoje.

Jūrų skaučių stovykla-iškilai

Jūrų skaučių Palangos laivo skautės ruošia 3 dienų žiemos stovyklą-iškilą. Ji

Gruodžio 11 d. Clevelande buvo suruoštos dailiojo skaitymo ir deklamavimo varžybos, kurių laimėtojai buvo apdovanoti premijomis. Nuotraukoje laimėtojai su gautomis dovanomis.

V. Plidžinsko nuotrauka

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Užeikite į Dirvą ir prieš šventes nusipirkit Alma Mater. Ji turi būti kiekvieno lietuvių bibliotekoje.

Clevelando LSK Žaibo Dešimtmečio minėjimas

Ateinančių metų sausio 21 d. sporto klubas žaibas ruošiasi minėti savo gyvavimo 10-ties metų sukaktį. Minėjimo programoje numatoma krepšinio ir tinklinio rungtynės su Toronto bei Chicago sportininkais ir banketas-vakaras, kuris įvyks Šv. Jurgio Parapijos salėje, sausio 21 d. vakare.

Minėjimo banketą rengia LSK Žaibo Tėvų-Rėmėjų Komitetas, o sportines varžybas — LSK Žaibo sportinė vadovybė.

• Dr. K. Pautienis, mokėdamas už Dirvą atsiuntė ir \$7.00 auką.

• Vysk. Valančiaus Lituanistinės mokyklos kalėdinė eglutė įvyks gruodžio 26 d.,

Parengimų kalendorius

GRUODŽIO 31 D. LB Clevelando abiejų apylinkių rengiamas Naujų Metų sutikimas Šv. Jurgio parapijos salėje.

SAUSIO 8 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos eglutė Čiurlionio namuose.

SAUSIO 15 D., Lietuvių Salėje, p. Mikšienės teatras iš Detroito. Rengia ALT

SAUSIO 21 D. Žaibo klubo dešimtmečio minėjimas - banketas Šv. Jurgio parapijos salėje.

SAUSIO 28 D. Clevelando Jaunimo Vakaras.

VASARIO 12 D., Šv. Jono Katedros salėje, Vasario 16 minėjimas.

Išnuomojamas butas
Kreiptis: 1336 East 66 Street, tel. HE 1-1785.
(145, 46, 48, 49)

įvyks gruodžio 27, 28 ir 29 d.d. Jūratės viloje, Beverly Shores, Indiana. Programoje numatyta paskaitos: Jūrų skaučių ideologija; Kalėdų papročiai Lietuvoje.

Stovyklai-iškilai vadovauja jūrų skautės: Nijolė Kriaučiūnaitė ir Rūta Domarkaitė. Globoja ir jos pasisekimu rūpinasi Irena Rimkūnienė ir A. Domarkienė, talkininkaujant skaučių mamytėms.

Pakenė

LIETUVIŲ KLUBAS ir SVETAINĖ

Lietuvių Svetainėje renkite lietuviškus parengimus, o poilsį praleiskite tarp savųjų Klube.

— Cleveland —

6835 Superior Avenue EX 1-1143

EAST CLEVELAND-EUCLID & SUPERIOR AVE.
SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH-SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

20 metų tos srities praktika

Vokiečių radijų taisydas

TELEFUNKEN
Authorized Factory Service

TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

SCHWAB RADIO & T. V.

Sales and Service

11615 DETROIT AVENUE
CLEVELAND 2, OHIO

Sandėlyje didelis pasirinkimas įvairiausių modelių

LAKEWOOD 1-4669

BEST WISHES

To All the Lithuanian People THE BALLET THEATRE SCHOOL OF CLEVELAND

720 Hippodrome Theater Bldg.

Call MA 1-6196

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People ANTHONY CARLIN CO.

230 HANNA BLDG.

PR 1-3302

DIRVA

6907 Superior Ave.,
CLEVELAND 3, Ohio

PRADĖKITE SIŪSTI DIRVĄ

Kam

Kur

Susipažinti šešius numerius ☐

Už metus — \$8.00 ☐

Už 6 mėnesius — \$5.00 ☐

(Pažymėkite atitinkame lankelyje savo užsakyamą ir pridėkite atitinkamą mokestį, jei užsakote sau ar kaip dovaną).

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

DIRVA

Nr. 145

1960 m. gruodžio 19 d.

KAS IR KUR?

- Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos valdybon išrinkti: Vl. Vijeikis, A. Rūkštelė ir J. Pilipauskas.
- Lietuvių inžinierių ir architektų balius įvyksta Chicagoje, sausio 28 d. Drake viešbutyje.
- Dr. Antanas Šalkauskas, medicinos mokslus baigęs Vokietijoje ir dabar gyvenąs Toronte, išlaikė reikalingus egzaminus ir gavo teisę verstis medicinos praktika.
- A. Tveras, iš Chicago, mokėdamas už prenumeratą atsiuntė ir \$5.00 auką.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

GRAŽI DOVANA VISIEMS
KALĖDŲ SVENČIŲ
PROGA!

Naujos plokštelės išeina
prieš pat Kalėdų šventes
LITHUANIAN - AMERICAN
Long Play Hi-Fi Records

Sol. LIONĖ JUODYTĖ-Matthews yra įdainavusi naują lietuviškų dainų plokštelę — "MANO

LIEUVOS
PRISIMINIMAI"
(My Lithuanian Memories)
Kaina \$4.98

Antrąją mažą (angliškai) —
"Christmas Carols"
Shepherd Boy and
Sleeping Child.
Kaina 98c.

Išleistas Mill Marlboro Co.
Platintojams užsakius didesnius
kiekius — duodama nuolaida.

UŽSAKYMUS SIŪSTI:
ALEX MATHEWS
256 Union Avenue,
Brooklyn 11, N. Y.
arba
gaunama visose
radijo stotyse

UŽSISAKYK NAUJAUSIĄ RAŠYTOJO R. SPALIO KNYGĄ

ALMA MATER

Tai knyga, kurios skaitytojai senai laukė. Ji turi būti kiekvieno lietuvių bibliotekoje. Ji geriausiai tinka ir dovanoms. Ypač ją turi perskaityti visi jaunuoliai, kad pagyventų gražią iškarpą iš laisvos Lietuvos studentų gyvenimo. Visos knygos įrištos į kietus viršelius. Kaina \$5.00.

Užsisakant naudokitės šia atkarpa. Pašto išlaidas apmoka pati Dirva.

DIRVA
6907 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu \$5.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio naują knygą "Alma Mater".

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

Los Angeles

Naujų 1961 metų sutikimas

Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų Fondo tradicinis Naujų Metų sutikimas, kaip ir kiekvienais metais, įvyks METRO pastato gražiai išpuoštose salėse — 1508 N. Wilton Pl., Hollywood.

Šios gražios pradėtos tradicijos iniciatoriai ir ruošėjai deda visas pastangas, kad sutikimas praeitų linksmai ir jaukiai.

Mielos mūsų šeiminių paruoš gausių ir skanių užkandžių, o pačius N. Metus sutiksime su šampano taurėmis. M. Krašto muzika linksmins svečius iki paryčių.

Šio mėnesio pradžioje, pagal turimus adresus, buvo išsiuntinėta visiems Los Angeles lietuviams kvietimai į Naujų Metų sutikimą. Jei kas nebūtumėte gavęs kvietimo, prašome kreiptis į žemiau išvardintus asmenis ir vieta bus rezervuota.

N. Metų sutikimo pradžia 9 val. vakaro. Įėjimas asmeniui \$6.00, studentams — \$5.00.

Vietas prašome užsisakyti pas: Pr. Gustą, 1037 Sanborne Ave. L. A., 29. Tel. NO 1-5483. A. Mažeiką, 5525 Carlton Way Apt 11 L. A., 28. Tel. HO 5-6751. Vyt. Aleksandrūną, 2458 Silver Lake Blvd. L. A. 39. Tel. NO 1-2007.

Tad iki pasimatymo linksmame ir tarp savųjų, L. A. Tautinių Namų Fondo ruošiamame N. Metų sutikime!

BOSTON

Akademinių Skautų Sąjungos Bostono skyrius gruodžio 26 d. (pirmadienį) 9:30 val. vak., Piliečių Klubu naujojoje salėje (trečiam aukšte), ruošia Kalėdinius šokius. Šokiams gros šaunūs orkestras. Visi kviečiami kartu su akademikais linksmam praleisti laiką.

Šveikausko, Makaičio laimėjimai. Tarp klubinėse šachmatų pirmenybėse, So. Bostono Lietuvių Pil. D. jos šachmatininkai gruodžio 10 d. įveikė stiprią Cambridge 2 komandą 3½:1½.

Gediminas Šveikauskas laimėjo žymų tašką, įveikdamas naująjį Bostono

Dirvos skaitytojas J. Šarka pasiruošęs meškerioti Yellowstone ežere, Wyo.

NE OMAHIETIS BŪČIAU, JEI SU VISAIS NEPASIDŽIAUGČIAU...

Galite tikėti, galite ir netikėti, bet rinkiminės ir porinkiminės nuotaikos Omahaje taip įsisiubavo, kad kai kas jau dabar kerta rankas už 64-jų metų prezidentinius kandidatus... Gal dar nežinote, kokie bus 64-jų metų kandidatai? Jūs esate gerokai atsilikę. Mūsų šaliai tai jau senai žino.

Omahos ramovėnai lapkr. 27 d. minėjo žalgirio mūšio sukaktį. Patį minėjimą šiek tiek pertraukė J. Rūko šeimos iš Lietuvos atvykimas, bet trys prelegentai žalgirio kautynės mums gana šakotai išaiškino. Ateitininkas — J. Jonyka pradėjo, ramovėnas — Vyt. Sederavičius tęsė. (Taip jie buvo klausytojams pristatyti!), o J. Cicėnas užbaigė. Nors ir buvo stengiamasi klausytojus sudominti, bet nuvargusių gana daug pasitaikė.

Beužmingančius išbudino muz. Br. Jonušas su savo vedamu choru. Dainos, solo talkinant J. Šarkaitėi, nuskambėjo nei kiek neblogiau už anais laikais garsius bajoriškus chorų, nors dirigentas kartais ir sako,

miesto šachmatų meisteri Carl Freemaną, o jauniausias komandos dalyvis Algis Makaitis, 15 m., tą dieną pelnijo komandai 2 tšk. Iš ryto jis sėkmingai užbaigė nutrauktą partiją iš rungtynių su Boylsto klubu, o vakare sudorėjo Cambridge oponentą H. Dundis. Taigi, mūsų jaunieji pasižymi. Runktinės su Boylston klubu užbaigtos 2½:2½.

Bostono mokyklų pirmenybėse, kurios prasidėjo gruodžio 10 d. dalyvavo per 80 jaunuolių, jų tarpe lietuviai: T. Daugirdas, R. Girnius, A. Lapšys, A. Leonavičius, J. Venckus. Kiekvienas iš jų parinko tašką, tačiau į baigmę kvalifikavosi tik A. Leonavičius, o A. Makaitis, kaip praeitų Bostono mokyklų meisteris įkeltas tiesiog į baigmę, be eliminavimo varžybų.

Mažųjų grupė (iki 13 m.) gana gerai pasirodė Jonas Daugirdas, 11 m., patekdamas į mažųjų baigmę.

Baigminės varžybos bus gruodžio 17 ir sausio 6 d., 9 v. ryto, Cambridge "Y".

kad bajoro Miknos Riestaragio kuoka ir jam praverstų...

Ne omahietis būčiau, jei su visais nepasidžiaugčiau, kad lapkr. 26 d. Omahaje

Stud. J. KAVALIUSKAS Omahaje įvykusiose trijų valstijų stalo teniso pirmenybėse vyrų dvejetė laimėjęs pirmąją vietą.

įvykusiose Nebraskos, Kansas ir Missouri valstijų stalo teniso varžybose, iš 110 žaidėjų, pirmąją vietą A klasėje vyrų dvejetė laimėjo omahietis — Jonas Kavaliuskas. Šiuo metu J. Kavaliuskas studijuoja elektrotechniką Nebraskos Universitete, Lincoln mieste.

Jis ne tik pats kovojo, bet kovos "krikšto" paragauti išsivedė ir savo du jaunes-

niusius brolius — Rimą 14 m. ir Juozą 15 m. Abu pastarieji žaidė berniukų grupėje. Apie stalo tenisą nusimanančių kalbomis remiantis, reikia rimtai laukti dar dviejų "žvaigždžių" blyksterėjimo...

Visi keliai Omahos lietuvių veda per šv. Antano parapijos mokyklą, o ypač per tos mokyklos salę. Neturėdami jokių kitų artimesnių salių, lietuviai beveik visad joje ir talpinasi. Bajoriškos menės ji visai neprimena, bet yra visais atvejais paranki. Daug kas ir čia serga tendencijom į blizgančias vietas bėgti, bet vos su keliais šimtais galvų — toli nenubėgsi...

Mūsų prieaugli čia moko seselės kazimerietės iš Chicago, šiais mokslo metais lietuviai tėvai ypač džiaugiasi sesele Scholastika. Jos asmenyje mūsų jaunieji turi nuoširdžiai atsidėjusią mokytoją, kuri lietuviškomis dainomis, pasakomis ir kitais patraukliais pavyz-

džiais moko vaikučius nemiršti tėvų kalbos.

Tenka paminėti dar du įvykius ir datas, kurie tose pačiose mokyklos patalpose įvyks. Gruodžio 18 d. dail. Ina Totilaitė, pirmą kartą Omahaje, rengia savo kūrinių parodą. Parodos pradžioje dailininkė kalbės apie modernųjį meną. Pokalbis bus pailiustruotas spalvotu filmu. Naujiena Omahaje!

Jokia naujiena, kad Naujųjų metų sutikimą vėl rengia sporto klubas — Lituanica. Šis vienetas taiko į pramogų čempionatą. Linkėtina, kad ir sporto aikštėse būtų panašiai.

Galima tik džiaugtis, kad ilgi žiemos vakarai neųtinka omahiečių bemiegant. Čia vis judama, stengiamasi ir ieškoma naujų kelių. Nors Omahaje ne viskas rožėmis klota, bet smagu, kad kartais mes ir didesnius lietuvių susigrupavimus pajėgime aplenksti. V. Ša.

GREETINGS and BEST WISHES

Commercial

Industrial

C. SAM DREYER-PAINTERS

Cleveland's Better Painter

HE. 1-3750

Brush

Spray

BEST WISHES

To All the Lithuanian People

PAUL J. EVERSON REALTOR

24130 Lake Shore Blvd.

RE 1-6200

Euclid 23, Ohio

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

KENMORE DAIRY INC.

Call SWeethriar 5-5100

Geriausios sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

A-TA-Z PLUMBING CO.

YOUR PLUMBING SERVICE BY THE YEAR

3528 St. Clair Ave.

EX 1-8052

BEST WISHES To Our Friends and Patrons

JERRY'S AMOCO SERVICE STATION

(FORMERLY WRIGHT'S)

26065 Broadway

BE 2-9700

Oakwood Village

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Isteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Nuo šių metų liepos 1 dienos dividendai yra pakelti iki 4¼.

MUTUAL Federal SAVINGS

and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone: Virginia 7-7747

John J. Kazanuskas, Pres.

